

BAZAT E FINANCAVE

Të dhënat bazë të subjektit	
Njësia Akadematike:	Fakulteti i Shkencave të Jetës dhe Mjedisit
Titulli i Lëndës:	Bazat e Financave
Programi i studimit:	Agrobiznesi
Niveli i studimit:	Bachelor (BSc)
Statusi i Lëndës:	Obligativ (O)
Viti i studimit:	Viti 1 / Semestri 2
Numri i orëve në javë:	2 + 2
Vlera e kreditit – ECTS:	6 ECTS
Koha/vendndodhja:	Të shpallet
Ligjërues:	Prof. Ass. Dr Luan Vardari
Detajet e kontaktit:	Luan.vardari@uni-prizren.com; +383 49 855 070
Përshkrimi i Lëndës:	Lënda Bazat e Financës ofron një hyrje gjithëpërfshirëse të parimeve themelore financiare thelbësore si për kontekstet personale ashtu edhe për ato profesionale. Pjesëmarrësit do të gërmojnë në konceptet kryesore të tilla si vlera në kohë e parasë, analiza e pasqyrave financiare dhe marrëdhënia midis rrezikut dhe kthimit. Lënda mbulon aspekte thelbësore të tregjeve financiare, instrumenteve dhe parimeve bazë të investimeve, duke ofruar një bazë solide për të kuptuar dinamikën e botës financiare. Për më tepër, pjesëmarrësit do të eksplorojnë buxhetimin kapital, planifikimin financiar dhe konsideratat etike në financa. Nëpërmjet një kombinimi të njohurive teorike dhe aplikimeve praktike, ky kurs synon të pajisë individët me aftësitë e nevojshme për të marrë vendime të informuara financiare, qoftë për menaxhimin e financave personale apo për të kontribuar në strategjitë financiare brenda një konteksti biznesi.
Objektivat e Lëndës:	Lënda mbi Bazat e Financës synon t'u sigurojë pjesëmarrësve një kuptim themelor të koncepteve dhe parimeve kryesore financiare. Pjesëmarrësit do të eksplorojnë aspektet themelore të financës, duke përfshirë vlerën në kohë të parasë, analizën e pasqyrave financiare dhe bazat e investimit. Objektivi është që të pajisen individët me njohuritë dhe aftësitë e nevojshme për të lundruar në tregjet financiare, për të vlerësuar rrezikun dhe kthimin dhe për të marrë vendime të informuara financiare. Deri në fund të lëndës, pjesëmarrësit duhet të kenë një zotërim solid të parimeve thelbësore financiare, duke u mundësuar atyre të zbatojnë këtë njohuri në planifikimin financiar personal ose të kontribuojnë në mënyrë efektive në një mjedis profesional, qoftë në financat e korporatave, investimet ose fusha të ngjashme. Për më tepër, lënda thekson konsideratat etike, duke siguruar që pjesëmarrësit të zhvillojnë një kuptim të plotë të vendimmarrjes së përgjegjshme financiare.
Rezultatet e mësimi :	Pas përfundimit të lëndës Bazat e Financës, pjesëmarrësit do të jenë në gjendje të: • Kuptoni konceptet themelore financiare: Artikuloni një kuptim të qartë të koncepteve themelore financiare, duke

	përfshirë vlerën në kohë të parasë, pasqyrat financiare dhe parimet e investimit. - Analizoni Pasqyrat Financiare: Demonstroni aftësinë për të analizuar dhe interpretuar pasqyrat financiare, duke vlerësuar shëndetin financiar dhe performancën e një organizate. - Vlerësoni rrezikun dhe kthimin: Vlerësoni marrëdhënien midis rrezikut dhe kthimit, duke aplikuar koncepte të tilla si diversifikimi dhe shkëmbimi rrezik-kthim në vendimmarrjen financiare. - Investojne në tregjet financiare: Përfitonin njohuri në tregje dhe instrumente të ndryshme financiare, duke bërë dallimin midis aksioneve, obligacioneve dhe derivateve. - Zbatoni Parimet e Investimit: Aplikoni strategjitë dhe parimet bazë të investimeve, duke kuptuar rëndësinë e shpërndarjes së aseteve dhe menaxhimit të portofolit. - Përdorni teknikat e buxhetimit kapital: Aplikoni teknikat e buxhetimit kapital për të marrë vendime të informuara për investime, duke marrë parasysh vlerën në kohë të parasë. - Angazhohuni në planifikimin financiar: Zhvilloni aftësi praktike në planifikimin financiar personal, duke përfshirë buxhetimin, kursimet dhe planifikimin e daljes në pension. - Llogaritni dhe interpretoni raportet financiare: Demonstroni aftësinë për të llogaritur dhe interpretuar raportet financiare, duke i përdorur ato si mjete për të vlerësuar performancën financiare të një kompanie. - Integrimi i konsideratave etike: Kuptoni dhe zbatoni konsideratat etike në vendimmarrjen financiare, duke njohur rëndësinë e sjelljes së përgjegjshme dhe etike në fushën e financave. - Zbatoni njohuritë në kontekstet e botës reale: Përkthejeni njohuritë teorike në aplikime praktike, duke u mundësuar pjesëmarrësve të marrin vendime të informuara financiare si në mjedise personale ashtu edhe në ato profesionale.
--	--

Kontributi në ngarkesën e studentëve (duhet të korrespondojë me rezultatet e të nxënësve)

Aktiviteti	orët	Ditë/javë	Total
Ligjërata	2	13	26
Ushtrim teorik/laboratorik	2	13	26
Praktikoni punën	/	/	/
Kontaktimi me pedagogun/konsultimet	1	15	15
Ushtrime në terren	/	/	/
Afatet e mesme, seminare	2	1	2
Detyre shtëpie	1	14	14

Koha individuale e kaluar për të studiuar (në bibliotekë ose shtëpi)	2	15	30
Përgatitja përfundimtare për provimin	2	10	20
Koha e kaluar në vlerësim (teste, kuiz, provim përfundimtar)	1	13	13
Projekte, prezantime etj.	2	2	4
Total			150 orë (6 ECTS)
Metodat e mësimdhënies:	Ligjërata, ushtrime, diskutime, konsultime, projekte seminarik, detyra shtëpie, kollukviumi, provim përfundimtar.		
Metodat e vlerësimit:	▪ Pjesëmarrja e rregullt dhe aktive: 10%, ▪ Kollukviumi: 20%, ▪ Projekti seminarik: 30%, ▪ Provimi përfundimtar: 40%.		
Letërsia			
Literatura bazë:	Mayo H. (2012). Bazat e Financës. Uet Press. Govori F. (2010). Financa. Institucion për menaxhim dhe financa.		
Literaturë shtesë:	Drake PP & Fabozzi FJ (2010). Bazat e Financës: Një hyrje në tregjet financiare, financat e biznesit dhe menaxhimin e portofolit. Wiley.		

Plani i hartuar i studimit:		
javë	Ligjërata	Ushtrime
Java e parë:	Hyrje në Financë • Tregjet e kapitalit dhe teoria e tregut të kapitalit • Menaxhimi Financiar • Menaxhimi i Investimeve	Shpërndarja e temave të projektit semestral.
Java e dytë:	Instrumentet financiare, tregjet dhe ndërmjetësit • Sistemi Financiar • Roli i tregjeve financiare • Roli i ndërmjetësve financiarë • Llojet e tregjeve financiare	Detyra, kuize dhe raste studimore në lidhje me temën e leksionit të javës së parë.
Java e tretë:	Kasta e personazheve të Sistemit Financiar • Sektorët e Brendshëm Jofinanciar • Bizneset jofinanciare • Sektorët financiarë të brendshëm • Investitorët e huaj	Detyra, kuize dhe raste studimore në lidhje me temën e ligjërates së javës së dytë.

Java e katërt:	Pasqyrat Financiare • Parimet e Kontabilitetit: Cilat janë ato? • Pasqyrat Financiare Themelore • Si lidhen deklaratat? • Pse të shqetësoheni për Fusnotat? • Fleksibiliteti i Kontabilitetit	Detyra, kuize dhe raste studimore në lidhje me temën e ligjërës së javës së tretë.
Java e pestë:	Financat e Biznesit • Format e Ndërmarrjes së Biznesit • Objektivi i Menaxhimit Financiar • Në fund të fundit • Zgjidhje për ta provuar! Problemet	Detyra, kuize dhe raste studimore lidhur me temën e ligjërës së javës së katërt.
Java e gjashtë:	Strategjia Financiare dhe Planifikimi Financiar • Strategjia dhe vlera • Procesi i buxhetimit • Buxhetimi • Vlerësimi i Performancës • Strategjia dhe Krijimi i Vlerave	Detyra, kuize dhe raste studimore në lidhje me temën e leksionit të javës së pestë.
Java e shtatë:	Politikat e Dividentit dhe Dividentit • Dividentët • Shpërndarjet e aksioneve • Politikat e Dividentit • Riblerje aksionesh	Detyra, kuize dhe raste studimore lidhur me temën e ligjërës së javës së gjashtë.
Java e tetë:	Provimet e Mesit të sezonit	Detyra, kuize dhe raste studimore lidhur me temën e ligjërës së javës së shtatë.
Java e nëntë:	Vendimi për financimin e korporatës • Borxhi kundrejt kapitalit • Leva financiare dhe rreziku • Vështirësi financiare • Kostoja e kapitalit • Struktura optimale e kapitalit: Teori dhe praktikë	Detyra, kuize dhe raste studimore lidhur me temën e ligjërës së javës së tetë.
Java e dhjetë:	Menaxhimi i Riskut Financiar • Përkufizimi i rrezikut • Menaxhimi i Riskut të Ndërmarrjes	Detyra, kuize dhe raste studimore lidhur me temën e leksionit të javës së nëntë.

	Menaxhimi i rreziqeve	
Java e njëmbëdhjetë:	Matematika e Financës - Pse vlera në kohë e parasë? - Llogaritja e vlerës së ardhshme - Llogaritja e një vlere aktuale - Përcaktimi i normës së interesit të panjohur - Vlera kohore e një serie fluksesh monetare - Anuitetet - Amortizimi i kredisë - Normat e interesit dhe yield-et	Detyra, kuize dhe raste studimore lidhur me temën e leksionit të javës së dhjetë.
Java e dymbëdhjetë:	Analiza e raportit financiar - Klasifikimi i raporteve financiare - Likuiditeti - Raportet e përfitimit - Raportet e aktivitetit - Leva financiare - Kthehen në investime - Sistemi DuPont - Analiza e Përmasave të Përbashkëta - Përdorimi i analizës së raportit financiar	Detyra, kuize dhe raste studimore lidhur me temën e ligjëratës së javës së njëmbëdhjetë.
Java e trembëdhjetë:	Analiza e rrjedhës së parasë - Vështirësitë me Matjen e Fluksit të Parasë - Rrjedha e parave pa pagesë - Dobia e Analizës së Flukseve të Parasë - Analiza e raportit	Detyra, kuize dhe raste studimore lidhur me temën e ligjëratës së javës së dymbëdhjetë.
Java e katërbëdhjetë:	Buxhetimi Kapital - Vendimet për investime dhe pasuria e pronarëve - Procesi i Buxhetimit Kapital - Përcaktimi i Flukseve të Parasë nga Investimet - Teknikat e Buxhetimit Kapital	Detyra, kuize dhe raste studimore lidhur me temën e ligjëratës së javës së trembëdhjetë.

<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Derivatet për kontrollin e rrezikut dhe Teoria e Çmimeve të Aseteve • Kontratat e së ardhmes dhe të ardhshme • Opsione • Ndërrime • Karakteristikat e një modeli të çmimit të aktiveve • Modeli i Çmimit të Aseteve Kapitale • Modeli i Teorisë së Çmimeve të Arbitrazhit • Disa parime për t'u hequr	Prezantimi i projekteve semestrale.
Politikat akademike dhe rregullat e sjelljes:		
▪ Studentët duhet të jenë të vetëdijshëm dhe të respektojnë institucionin dhe Kodin e Etikës. ▪ Studentët duhet të respektojnë orarin e leksioneve, ushtrimeve dhe të jenë të vëmendshëm. ▪ Është e detyrueshme posedimi dhe paraqitja e letërnjoftimit studentor në afat të mesëm dhe në provim. ▪ Gjatë përpilimit të projekteve të lëndës, studentët duhet t'u përmbahen udhëzimeve të dhëna nga profesori. ▪ Gjatë provimit është i ndaluar përdorimi i celularëve.		